

РЕШЕНИЕ

№ 2797

гр. София, 24.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 23.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **8500** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ образувано е по жалба на Ю. Х. К. с ЕГН [ЕГН] със съд.адрес [населено място] ул.“С. „ №23 чрез адв. Р. срещу Решение № 2153-21-294 от 30.08.2022 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено разпореждане № [ЕГН]/52 от 22.07.2022 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Посочва се в жалбата ,че неоснователно адм.орган не е зачел трудовия стаж на жалбоподателката , установен по съдебен ред с влязло в законна сила Решение №78125 /28.03.2019г на СРС 78 ми състав . Счита ,че за целия период, за който е признато полагането на труд по трудово правоотношение в „ИВЕЛМА“ЕООД от жалбоподателката , същата е имала качеството на осигурено лице по смисъла на чл.4 ал.1 т.1 от КСО , а работодателя е имал качеството осигурител, който е имал задължението за внасяне на дължимите осигурителни вноски. Иска се отмяна на Решение №2153-21-294 от 30.08.2022 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено разпореждане №[ЕГН]/52 от 22.07.2022 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и връщане на преписката на адм.орган за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона,въз основа на което да бъде уважено искането за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Ю. Х. К..

В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. К.,преупълномощена

от адв. Р. ,която поддържа жалбата на изложените в нея основания.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, в съдебно заседание чрез процесуален представител – юрк. М. ,оспорва жалбата . Представени са писмени бележки от 03.04.2023г ,в които моли да се съобрази от съда разликата между установен трудов стаж и осигурителен стаж ,която е обусловила издаването на оспореното пред съда разпореждане респ.потвърждаващото го решение на Директора на ТП на НОИ С.-град.

Административен съд София град, III отделение, 2 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление с вх. № 2113-21-3278 от 25.05.2022 г. Ю. Х. К. е направила искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като е приложила изискуемите документи съгласно чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ за преценка правото на пенсия. Наред с документите удостоверяващи осигурителен стаж е представила Протокол от проведено о.с.з. от 28.03.2019 г. на СРС, ГО, 78 състав, по гр.д.№60939/2018 г., в който е обективизирано неприсъствено решение, с което е признан за установено на основание чл.357, ал.1 от Кодекса на труда, че ищеца Ю. Х. К. е полагала труд по трудово правоотношение при ответника „Ивелма“ ЕООД за периода 03.01.2000 Г.-12.06.2012 г.

Въз основа на представените документи, длъжностното лице по пенсионно осигуряване е зачело осигурителен стаж на Ю. Х. К. до 24.05.2022 г. в размер на 28 години, 07 месеца и 24 дни от трета категория труд, като е установено е, че към датата на подаденото заявление - лицето има навършени 61 години и 10 месеца

След извършена преценка на претендираното право на пенсия, с разпореждане № [ЕГН]/52 от 22.07.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване е постановен отказ за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката на основанията по чл. 68. ал. 1,2 от КСО, поради неизпълнение на законовата предпоставка за наличие на осигурителен стаж в размер на 36 години и 2 месеца по условията на чл.68, ал.1-2 за жените за 2022 г., изискуема възраст по чл.68, ал.3 от 66 години и 10 месеца за 2022 г. В мотивите са посочени причините за незачитане на осигурителен стаж за периода 03.01.2000 г - 12.06.2012 г. в осигурителя „Ивелма“ ЕООД, с изключение на периодите 14.01.2003 г- 28.02.2003 г. и 01.09.2003г.-10.08.2005 г. за които са подавани данни в регистъра на осигурените лица. С разпореждане №[ЕГН]/54 от 29.07.2022 г. на длъжностното лице по ПО е извършена поправка на разпореждането, относно грешното изписване на името на заявителката Ю. Х. К..

След обжалване по административен ред на разпореждането от 22.07.2022 г. и разпореждане от 29.07.2022 г. е постановено процесното Решение № 2153-21-294 от 30.08.2022 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което жалбите са оставени без уважение като неоснователни.

В хода на настоящото съдебно производство е представено разпореждане № 214-00-4972-1 от 14.06.2019 , с което е било отпуснато обезщетение за безработица на К. и в което е посочен осигурителен стаж след 31.12.2001г от 15г. и 4 месеца. Жалбоподателката настоява ,че неоснователно е отказано да се признае за осигурителен стаж периода 03.01.2000 г - 12.06.2012 г. след като същия орган веднъж вече е признан наличието на осигурителен стаж за този период ,в друго производство –за отпускане на обезщетение за безработица .

Извършвайки дължимата проверка по чл. 168, ал. 1 от АПК, при която съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, счита че оспорения адм. акт е законосъобразен.

Обжалваното решение на директора на ТП на НОИ – [населено място]-град и разпореждането издадено от длъжностно лице по ПО, са издадени от компетентен орган, в рамките на материалната компетентност на органа, в установената форма, като са спазени административнопроизводствените правила, регламентирани с разпоредбите на КСО и АПК. Същите съдържат фактически и правни основания съгласно чл. 59, ал. 2 от АПК. Не се установяват допуснати съществени нарушения на административно производствените правила при издаването на решението и потвърденото със същото разпореждане. Оспореното решение не противоречи на материалноправните разпоредби и съответства на целта на закона.

Спорът между страните е относно наличието на право на жалбоподателката на лична пенсия т.е правилно ли е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Ю. Х. К.. С оспореното пред съда решение на директора на ТП на НОИ С.-град не е зачетен осигурителен стаж признат с влязло в сила Решение №78125 от 28.03.2019 г. на СРС, ГО, 78 състав, постановено по гр.д.№6093 9/2018 г., с което със сила на пресъдено нещо е признато, че за периода от 03.01.2000 до 12.06.2012 г. Ю. К. е полагала труд по трудово правоотношение с „Ивелма“ ЕООД.

Съгласно чл.68, ал.1 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 60 години и 10 месеца от жените и 63 години и 10 месеца от мъжете и осигурителен стаж 35 години и 2 месеца за жените и 38 години и 2 месеца за мъжете. От 31 декември 2016 г, възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година, както следва: 1. до 31 декември 2029 г. възрастта за жените се увеличава с по 2 месеца за всяка календарна година, а от 1 януари 2030 г. - с по 3 месеца за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст; 2. до 31 декември 2017 г. възрастта за мъжете се увеличава с 2 месеца, а от 1 януари 2018 г, - с по 1 месец за всяка календарна година до достигане на 65-годишна възраст. В ал.2 от цитираната разпоредба е посочено, че от 31 декември 2016 г. осигурителният стаж по ал. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца до достигане на осигурителен стаж 37 години за жените и 40 години за мъжете.

По силата на чл. 15. ал. 1, т. 7 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1, 2 от КСО през 2022 г. от жените се придобива при възраст 61 години и 10 месеца и осигурителен стаж 36 години и 2 месеца.

Съгласно разпоредбата на чл.40, ал.1 от НПОС осигурителният стаж се установява с данните по чл.5, ал.4, т.1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец.

За установяване на осигурителен стаж за процесния период 03.01.2000 г - 12.06.2012 г. жалбоподателката е представила, следните документи :

- Протокол от проведено о.с.з. от 28.03.2019 г. на СРС, ГО, 78 състав, по гр.д.№60939/2018 г., в който е обективизирано неписъствено решение, с което е признан за установено на основание чл.357, ал.1 от Кодекса на труда, че ищеца Ю. Х. К. е полагала труд по трудово правоотношение при ответника „Ивелма“ ЕООД за периода 03.01.2000 Г.-12.06.2012 г.

- Трудова книжка №93/03.07.1998 г. издадена от Първа обединена районна болница в която на стр.18 и 19 се съдържа запис от „Ивелма“ ЕООД за осигурителен стаж в периода 14.01.2003 г. - 10.08.2005 г., ненадлежно заверен, съгласно по Наредба за трудовата книжка и трудовия стаж по см. на чл.6, ал.1 от същата, предвид липсата на подпис и печат на работодателя.

- налични данни по чл.5, ал.4, т.1 от КСО в регистъра на осигурените лица подадени от „Ивелма“ ЕООД за периодите 14.01.2003 Г.-28.02.2003 г. и 01.09.2003 Г.-10.08.2005 г.

Именно наличните данни по чл.5, ал.4, т.1 от КСО пенсионният орган е зачел при преценка на правото на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на жалбоподателката по см. на чл.40, ал.1 от НПОС, с които е зачетен общ такъв в размер на 28 години 07 месеца и 24 дни.

Съдът споделя становището на ответника, че не следва да се зачете осигурителен стаж въз основа на Протокол от проведено о.с.з. от 28.03.2019 г. на СРС, ГО, 78 състав, по гр.д.№60939/2018 г., в който е обективизирано неприсъствено решение, с което е признан за установено на основание чл.357, ал.1 от Кодекса на труда, че ищеца Ю. Х. К. е полагала труд по трудово правоотношение при ответника „Ивелма“ ЕООД за периода 03.01.2000 г.-12.06.2012 г.

Съгласно чл. 12, ал. 1 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж от 1993 г. трудовият стаж по Кодекса на труда се установява с трудова, осигурителна и занаятчийско-ученическа книжка или с удостоверение, издадено въз основа на изплащателни ведомости или партидни книги или други документи, удостоверяващи време, което се признава за трудов етаж по чл. 354 КТ.

Документите, чрез които може да се установява осигурителен стаж са посочени в чл. 40-42 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) - трудова книжка; служебна книжка; осигурителна книжка; документ, по утвърден образец, издаден от осигурителя (напр. удостоверение за пенсиониране обр. УП-3); удостоверение за осигурителен стаж за наборна военна служба, издадено от Централния военен архив; документ, издаден от началника на съответния затвор, трудово-поправително общежитие или поправителен дом за осигурителния стаж на лицата по чл. 9, ал. 3, т. 3 КСО,

Всичките посочени документи са официални удостоверителни документи с произтичащите от това правни последици за тяхната материална доказателствена сила по смисъла на чл. 179, ал. 1 ГПК - те представляват писмено доказателство за изявленията, които се съдържат в тях. Това е основния подход за удостоверяване на осигурителен стаж, именно въз основа на издадените им документи.

Вторият начин за установяване на трудов и/или осигурителен стаж е по съдебен ред, т.е. в рамките на нарочно съдебно производство. Той е допустим и приложим, когато липсват официални документи по чл. 12, ал. 1 НТКТС относно периоди от време, които се зачитат за трудов етаж и респ. официални документи по чл. 40, ал. 1 НПОС за даден период от време, който осигуреното лице иска да му се признае за осигурителен стаж. Този начин е специален по отношение на основния, предвид на законовите предпоставки, при наличието на които той е допустим. Той е алтернатива на основния начин за установяване на трудов и/или осигурителен стаж. Специалният му характер следва и от обстоятелството, че този начин за установяване специално на осигурителния стаж е приложим за сравнително ограничен кръг осигурени лица, в сравнения с основния начин, който се прилага за всички категории осигурени лица.

Действащата правна уредба на установяването на трудов и/или осигурителен стаж по съдебен ред се съдържа в Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред (ЗУТОССР) - обн., ДВ, бр. 26 от 29 март 2011 г.

Законът за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред урежда два отделни и самостоятелни установителни иска - иск за установяване на трудов стаж и иск за установяване на осигурителен стаж. Аргумент за този правен извод са разпоредбите на чл. 3, ал. 2 и 3 от закона, които уреждат надлежните страни (процесуалната легитимация) при двата иска и където има разлика между тях в това отношение.

Действително съгласно §9, ал. 1 от ПЗР на КСО времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби, се признава за осигурителен стаж по този кодекс, но настоящия случай не попада в тази хипотеза.

Съгласно изричните разпоредби съдържащи се в Кодекса за социално осигуряване са регламентирани предпоставките въз основа на които се зачита осигурителен стаж. Съгласно чл.9, ал.1, т.1 от КСО осигурителният стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години. За осигурителен стаж се зачита: времето, през което лицата по чл. 4, ал. 1, т. 1 и ал. 10 са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължими осигурителните вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 за съответната професия; когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време.

Следва да се посочи, че по силата на чл.40, ал.4 от НПОС за времето след 31 декември 2002 г., ако продължителността на осигурителния стаж за лицата, работещи по трудово или по служебно правоотношение, е равна на продължителността на трудовия или на служебния стаж, в трудовата или в служебната книжка при прекратяване на правоотношението се вписва от осигурителя следният текст: "Осигурителният стаж е равен на зачетения трудов (служебен) стаж.". Ако в трудовата или в служебната книжка не е направено посоченото вписване, осигурителният стаж се установява с документ по образец, утвърден от управителя на Националния осигурителен институт, издаден от осигурителя.

Именно цитираните разпоредби сочат за разграничението, което законодателят прави между тези две различни понятия трудов и осигурителен стаж, които са с различно значение и последици.

Трудовият стаж трябва да се разграничава от осигурителния стаж, тъй като това са две различни понятия с различно значение и последици. Трудовият стаж в действащото право има самостоятелно правно значение в трудовото право по отношение: възникването на правото на платен годишен отпуск (чл. 155, ал. 2 КТ); правото на допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит (чл. 12 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата); за правото на някои обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение (чл. 222, ал. 2 и 3 КТ); т.нар. специален трудов стаж (стаж по определена професия или специалност), който се изисква за заемането на определени длъжности по трудово правоотношение.

С представеното неприсъствено решение на СРС, ГО, 78 състав, по гр.д.№60939/2018 г. безспорно ищцата е доказала положен трудов стаж при „Ивелма“ ЕООД за периода

03.01.2000 г.-12.06.2012 г., но същият не може да се приеме за осигурителен стаж даващ основание за възникване на осигурителни права и като критерий за определяне на размера на осигурителните обезщетения и продължителността на тяхното предоставяне.

От страна на жалбоподателката нито в хода на административното производство, нито в хода на съдебното производство са представени документи по см. на чл.40, ал.1 от НПОС, чрез които да докаже осигурителен стаж за целия претендиран период 03.01.2000г.-12.06.2012 г.

В този смисъл правилно е извършена преценка от пенсионния орган, че няма правно основание за зачитане на осигурителен стаж въз основа на неприсъствено решение на СРС, ГО, 78 състав, по гр.д.№60939/2018 г., което от своя страна потвърждава изводите на същия за липса на предпоставката изискуем осигурителен стаж при преценка правото на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68, ал.1,2 от КСО.

Неоснователно ,според настоящия състав е и позоваването на разпореждане № 214-00-4972-1 от 14.06.2019г , с което е било отпуснато обезщетение за безработица на К. и в което е посочен осигурителен стаж след 31.12.2001г от 15г. и 4 месеца. Единствено обстоятелството ,че ответника е бил страна в развилите се две различни , отделни административни производства не дава основание да се приеме ,че е налице противоречие в установените в тях факти.

Пенсионното производство е строго формално и законодателя лимитивно е изброил документите ,които установяват осигурителния стаж при отпускане на лична пенсия за възраст и стаж / НПОС / . Съгласно чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ осигурителният стаж се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО с трудови, служебни, осигурителни книжки и с документ по утвърден образец. Документите по ал. 1, съгласно ал. 3, се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Изплащателните ведомости са първичните документи, доказващи наличието на осигурителен стаж, а трудовите, служебните и осигурителните книжки, както и удостоверенията обр. УП - 3 (документи по утвърден образец по смисъла на чл. 40, ал. 1 от НПОС) са вторични документи, които отразяват данните, съдържащи се в изплащателните ведомости.

Осигурителната тежест , която работника или служителя е поемал в годините ,които са признати за трудов стаж е релевантния факт ,обулавящ определянето на размера на пенсията.

С оглед на така събраните доказателства съдът приема за правилен изводът на административния орган, че не са установени предпоставки за отпускане на претендираната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. При условията на пълно и главно доказване от страна на жалбоподателя, не се представиха доказателства, които да опровергават установеното от пенсионния орган и съответно на директора на ТП на

НОИ С.-град.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноси. Ответникът претендира разноси за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер - 100 лева.

Предвид изложените съображения и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, втори състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ю. Х. К. с ЕГН [ЕГН] със съд.адрес [населено място] ул.“С. „ №23 чрез адв. Р. срещу Решение №2153-21-294 от 30.08.2022 г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено разпореждане №[ЕГН]/52 от 22.07.2022 г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

ОСЪЖДА Ю. Х. К. с ЕГН [ЕГН] със съд.адрес [населено място] ул.“С. „ № 23 да заплати на директор на Териториално поделение С.-град на Национален осигурителен институт разноси по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ :